

נוהל בריאות השן מס': 2.6	מהדורה מס': 3, עודכן ב- 1.9.2013
דף 1 מתוך 5 דפים	בתוקף מ: 01.12.2013 (עדכון קישורים וסעיף 11.5, 3 פברואר 2026) סימוכין: (25339614)
תפקידי רופא אחראי במרפאת שיניים של תאגיד	

1. כללי:
עפ"י תקנות רופאי שיניים (מרפאות של תאגידים) התשנ"ג-1993, מרפאת תאגיד תהיה מסורה לניהולו המקצועי, להשגחתו ולאחריותו של רופא אחראי אשר יהיה אחראי לנהל את פעילות המרפאה באופן אשר יבטיח מתן טיפול נאות ויחס נאות למטופלים על פי חוק זכויות החולה התשנ"ו-1996.

2. המטרה:
2.1. להגדיר את תפקידו ואת חובותיו של רופא שיניים אחראי
2.2. להנחות את רופא השיניים האחראי בביצוע תפקידו

3. אחריות:
3.1. רופא אחראי במרפאת שיניים של תאגיד
3.2. ממלא מקום רופא אחראי במרפאת שיניים של תאגיד

4. איזכורים:
4.1. פקודת בריאות העם 1940
4.2. פקודת רופאי שיניים [נוסח חדש] תשל"ט-1979
4.3. חוק זכויות החולה התשנ"ו-1996
4.4. חוק ציוד רפואי התשע"ב-2012
4.5. תקנות רופאי שיניים (מרפאות של תאגידים), התשנ"ג-1993
4.6. תקנות רופאי שיניים (תואר מומחה ובחינות) התשל"ז-1977
4.7. חוזר חטיבת הרפואה [חובת הודעה של מוסד רפואי על אירועים חריגים](#)¹
4.8. חוזר מנכ"ל [חיסון תלמידי מקצועות הבריאות ועובדי מערכת הבריאות](#)²

5. הגדרות:
5.1. "רופא אחראי" - רופא שיניים שאושר על ידי המנהל כאחראי במרפאה של תאגיד
5.2. "מרפאת תאגיד" - מרפאת שיניים בבעלות תאגיד, בהחזקתו או בניהולו
5.3. "מטופל" - אדם שפנה לקבלת בדיקה, ייעוץ או טיפול במרפאת שיניים

6. חלות:
6.1. מרפאות שיניים של תאגיד
6.2. מרפאות שיניים בבתי חולים
6.3. רופאי שיניים אחראים ורופאי שיניים ממלאי מקום במרפאות שיניים של תאגיד

נערך על-ידי:	אושר על ידי:
ד"ר דניאל קושניר, רופא שיניים מחוזי, לשכת בריאות מרכז	ד"ר שלמה זוסמן
עודכן על-ידי:	מנהל האגף לבריאות השן
ד"ר יעל גרינבאום-כהן, סטנדרטים והנחיות	
ד"ר דוד ילון, מומחה ברפואת שיניים ציבורית	

¹ עדכון קישור ינואר 2026

² עדכון קישור ינואר 2026

7. דרישות לקבלת אישור לשמש כרופא אחראי וכממלא מקומו במרפאת שיניים של תאגיד :
- 7.1. במרפאה שיש בה עד 2 עמדות טיפול, ותק מקצועי בישראל של 3 שנים לפחות
- 7.2. במרפאה שיש בה עד 4 עמדות טיפול, ותק מקצועי בישראל של 5 שנים לפחות
- 7.3. במרפאה שיש בה יותר מ-4 עמדות טיפול, ותק מקצועי בישראל של 6 שנים לפחות וכן בעל אחד התארים האלה :
- 7.3.1. תואר מומחה כמשמעותו בתקנות רופאי השיניים (אישור תואר מומחה ובחינות), התשל"ז-1977 .
- 7.3.2. תואר במינהל רפואי (MHA)
- 7.4. רופא אחראי לא ישמש כרופא אחראי ביותר ממרפאה אחת אלא באישור מיוחד של מנהל האגף לבריאות השן.
8. אחריות מקצועית :
- 8.1. הרופא האחראי יוודא מתן טיפול נאות למטופלים, הן מבחינת הרמה המקצועית והן מבחינת יחסי אנוש. לשם כך יבקר את איכות הטיפול של הצוות הרפואי, ואת ההקפדה על שמירת זכויותיו, כבודו ופרטיותו של המטופל, בכל שלבי הטיפול הרפואי על ידי כל אנשי הצוות.
- 8.2. על הרופא האחראי להכיר את הנהלים המקצועיים של האגף לבריאות השן³ כפי שמתפרסמים מעת לעת, ולוודא שהמרפאה מתנהלת על פיהם. על הרופא האחראי לוודא שהצוות במרפאה מכיר את הנהלים ופועל על פיהם.
- 8.3. על הרופא האחראי לוודא מניעת אפליה בין מטופל למטופל מטעמי דת, מין, גזע, לאום, ארץ מוצא או מטעם אחר כיוצא באלה.
- 8.4. בין המטופלים יש גם נשאי מחלות מדבקות, חלקם יודעים על נשאותם וחלקם לא. בין אלה שיודעים, יש החוששים או מהססים לספר על כך. חשוב שמטופל ימסור מידע מלא על מצב בריאותו ויש להעריך את אלה שעושים כך ומשתפים את המטפל בנשאותם. אין למנוע טיפול מנשאי מחלות כגון HBV, HCV, HIV ואין להפלותם בשום צורה שהיא.
- ההנחיות למניעת העברת זיהומים מפורטות בנוהל 1.3⁴ של האגף.
- 8.5. רופא האחראי יוודא כי לא יינתן טיפול רפואי אלא אם כן נתן לכך המטופל הסכמה מדעת.

³ עדכון קישור ינואר 2026

⁴ עדכון קישור ינואר 2026

8.5.1. לשם קבלת הסכמה מדעת, על פי חוק זכויות החולה התשנ"ו - 1996, על המטפל למסור למטופל מידע רפואי הדרוש לו, באורח סביר, כדי לאפשר לו להחליט אם להסכים לטיפול המוצע, לרבות:

- א. האבחנה (דיאגנוזה) והסכות (פרוגנוזה) של מצבו הרפואי של המטופל.
- ב. תיאור המהות, ההליך, המטרה, התועלת הצפויה והסיכויים של הטיפול המוצע.
- ג. הסיכונים הכרוכים בטיפול המוצע, לרבות תופעות לוואי, כאב ואי נוחות.
- ד. סיכויים וסיכונים של טיפולים רפואיים חלופיים או של העדר טיפול רפואי.
- ה. עובדת היות הטיפול בעל אופי חדשני.

8.5.2. כל שינוי בתוכנית הטיפולים יובא בפני המטופל, ותתקבל הסכמתו. מהות השינוי ובכלל זה סיבתו ומשמעותו הכספית ירשמו בתיק הרפואי.

8.6. רציפות טיפול:

8.6.1. במידה והטיפול במטופל מסויים מתבצע על ידי מספר רופאים במרפאה, יודא הרופא האחראי שקיים תיאום מקצועי ביניהם.

8.6.2. על הרופא האחראי להגיש כל סיוע למטופל בכל הדרוש למימוש זכותו להשיג מיוזמתו דעה נוספת לעניין הטיפול בו, לרבות המצאה של העתקי הרשומה הרפואית שלו ועל פי דרישה כמפורט בנוהל 2.1 ונוהל 2.2 של האגף [תצלומי רנטגן].

8.7. ניהול רשומה רפואית:

הרופא האחראי יודא באופן שוטף שהרשומות הרפואיות במרפאה מנוהלות ושמורות בהתאם לדרישות המפורטות בנוהל 2.1 של האגף: [הנחיות בדבר ניהול רפואי של מרפאות שיניים](#)⁵.

8.8. מניעת העברת זיהומים:

8.8.2. על הרופא האחראי לבדוק שמניעת העברת זיהומים מתבצעת בהתאם לדרישות המפורטות בנוהל 1.3 של האגף: הנחיות בדבר מניעת העברת זיהומים ברפואת שיניים.

8.8.3. הרופא האחראי יבדוק את הפעילות במרפאה בנושא, ויקדם בקיאות צוות המרפאה במניעת העברת הזיהומים.

8.8.4. הרופא האחראי יודא שכל הצוות מחוסן נגד מחלות מדבקות כמפורט בחוזר מנכ"ל [חיסון תלמידי מקצועות הבריאות ועובדי מערכת הבריאות](#)⁶.

⁵ עדכון קישור ינואר 2026

9. ניהול ספקים :

- 9.1. ציוד וחומרים - הרופא האחראי יאשר שימוש בציוד וחומרים רפואיים ויקפיד על שימוש רק בחומרים וציוד בעלי רישום אמ"ר עפ"י חוק ציוד רפואי התשע"ב-2012.
- 9.2. מעבדות - הרופא האחראי יוודא שכל רופאי המרפאה עובדים אך ורק עם מעבדות שפועלות בפיקוח טכנאי שיניים בדרגת מוסמך לפחות. בין היתר, יבדוק הרופא האחראי שבמעבדות נעשה שימוש אך ורק במתכות אשר תואמות את הנחיות האגף לבריאות השן. [כמפורט בנוהל 1.7] ואת תקנות משרד העבודה בנושא בריליום.
- 9.3. מכוני צילום : במידה ומופנה מטופל למכון לצילומי רנטגן, יוודא הרופא האחראי שהמכון הינו בעל רישיון ואישור תקף בדבר בטיחות הקרינה – כמפורט בנוהל 1.10 : – הנחיות בדבר מכוני לצילומי רנטגן דנטליים.

10. אחריות מנהלית :

הרופא האחראי יוודא :

- 10.1. שרישוי המרפאה ובמקרה הצורך חידוש הרישוי נעשה, והמרפאה פועלת לפי תנאי הרישוי.
- 10.2. שלכל מכשיר רנטגן יש רישיון בתוקף כמפורט בנוהל 1.4 ([הנחיות בדבר הגנה מפני קרינת רנטגן במרפאת שיניים](#)).⁷
- 10.3. שהרופאים ושאר הצוות במרפאה, נושאים תגי זיהוי שבהם יצוינו : שם משפחה ושם פרטי, מקצוע ותפקיד במרפאה.
- 10.4. שרשיון המרפאה ורשיונות כל הרופאים והשינניות הפועלים בה יוצגו במרפאה במקום בולט לעין.
- 10.5. שבכל יום שהמרפאה פעילה יהיה הרופא האחראי או רופא ממלא מקום אשר קיבל אישור המנהל, נוכח במרפאה שש שעות לפחות מלבד בימי שישי שבת וערבי חג.
- 10.6. שיש היערכות למקרי חירום רפואיים, קבלת גיבוי רפואי וקבלת שירותי חירום, בעת הצורך לפי [נוהל 2.1](#),⁸ ובמרפאה שבו מבוצע סדציה או הרדמה כללית לפי [חוזר חטיבת הרפואה – סדציה והרדמה כללית ברפואת שיניים](#)⁹ (או כל נוהל המעדכן אותו).

⁶ עדכון קישור ינואר 2026

⁷ עדכון קישור ינואר 2026

⁸ עדכון קישור ינואר 2026

⁹ עדכון קישור ינואר 2026

11. חובת דיווח למשרד הבריאות :
- הרופא האחראי יודא ביצוע של :
- 11.1. העברת העתק של הרשומות הרפואיות או מידע אחר למשרד הבריאות לפי דרישתו.
- 11.2. דיווח על כל שינוי בצוות הרפואי או שינוי מבני, אשר דורש אישור משרד הבריאות.
- 11.3. דיווח בשלב מוקדם ככל האפשר על כוונתו לעזוב את תפקידו או על כוונת התאגיד למנות רופא אחר לתפקיד.
- 11.4. דיווח על חשד לרשלנות מקצועית, חוסר יכולת של מטפל במרפאה או טיפול יתר.
- 11.5. דיווח על אירוע חריג (כמפורט ב[חוזר חטיבת הרפואה חובת הודעה של מוסד רפואי על אירועים חריגים](#)¹⁰). לפרטים אודות מתן הדיווח (כתובת מייל וטופס דיווח) ורשימה של האירועים המחייבים דיווח נא ראה [נוהל 2.1 הנחיות בדבר ניהול רפואי של מרפאות שיניים](#)¹¹.

¹⁰ עדכון קישור ינואר 2026

¹¹ עדכון הסעיף והקישור ינואר 2026